

Ministerie van Economische Zaken
Hare Excellentie mevrouw ir. C.E.G. van Gennip MBA
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Briefnr.: HP/2006/06-03
Betreft: PVV 6031032
Meibrief Vereenvoudiging Vergunningen

Utrecht, 12 juni 2006

Geachte excellentie,

Op 28 april 2006 heeft u de voorzitter van de Tweede Kamer uw Meibrief Vereenvoudiging Vergunningen toegezonden. Eén van de voorstellen in de Meibrief is om de kapvergunning ingrijpend te wijzigen. U stelt voor om de kapvergunning alleen nog maar van toepassing te laten zijn op een beperkte lijst met waardevolle bomen. Voor alle overige bomen is in uw ogen geen kapvergunning meer nodig. Over dit voorstel maken wij ons ernstig zorgen.

In de Meibrief geeft u slechts een summiere onderbouwing van de noodzaak tot het wijzigen van de kapvergunning. U stelt dat bedrijven 100.000 keer per jaar een kapvergunning moeten aanvragen. Alleen dit feit is voor u voldoende aanleiding om voor te stellen om de kapvergunning in de toekomst nog maar voor een beperkt aantal bomen te laten gelden. U besteedt op geen enkele wijze aandacht aan de positieve bijdrage van de kapvergunning op het behoud van bomen, en daarmee gaat u ook voorbij aan alle positieve effecten die bomen en groen hebben op onze gezondheid en ons welzijn. Wij vinden dit onzorgvuldig.

Bedrijven die vergunningen aanvragen zijn hoofdzakelijk projectontwikkelaars en bouwbedrijven. Met uw voorstel geeft u deze partijen vrij spel bij het realiseren van hun projecten. U gaat hier volledig voorbij aan het belang dat burgers en bedrijven hechten aan een groene omgeving en aan de waarde die de kapvergunning voor hen heeft om die groene leefomgeving te behouden. In deze brief zullen wij ook de 'andere' kant van de kapvergunning onder uw aandacht brengen.

- *Bomen en groen in de directe omgeving zijn essentieel voor de leefbaarheid, gezondheid, economie en natuur.*
Talloze onderzoeken en rapporten zijn de afgelopen jaren verschenen waarin het belang van bomen en groen voor onze gezondheid, ons welzijn, de economie en de natuur wordt aangetoond. 'Zes halen, één betalen' zo onderstreepte Minister

Veerman recent nog het belang van groen in de leefomgeving op de bestuurdersconferentie 'Steden en Rijk: groene partners'.

Er is helaas één probleem: de revenuen van de groene ruimte komen pas op lange termijn en indirect beschikbaar aan de samenleving en zijn dus niet direct afrekenbaar in het economisch verkeer. Korte termijn belangen overheersen vaak de besluitvorming en dit maakt dat bomen een zwakke positie innemen als er gebouwd en ontwikkeld gaat worden. Met uw voorstel bereikt u dat deze positie nog verder wordt uitgehouden.

- *Burgers willen inspraak bij bomen en groen in hun directe leefomgeving.*
Uit de publieksenquête van het Ministerie van VROM in 2005 blijkt hoe belangrijk bomen en groen voor burgers zijn. Dit belang blijkt ook uit protesten tegen gemeentepannen. In Utrecht protesteerde de bevolking in mei 2005 massaal ('Géén groen voor poen') tegen het voornemen om te gaan bouwen in groenstroken. Het kapvergunningstelsel is in de praktijk de basis voor inspraak en betrokkenheid van burgers bij de invulling van 'hun' groene woonomgeving. Afschaffing van de vergunningplicht voor (publieke) bomen betekent een drastische vermindering van inspraakmogelijkheden én vergroting van de kloof tussen burger en overheid.
- *Het kapvergunningstelsel waarborgt de kwaliteit van de leefomgeving.*
De bescherming van de bomen via het kapvergunningstelsel is over een groot aantal jaren geleidelijk tot stand gekomen en heeft effectief bijgedragen aan de instandhouding van de kwaliteit van de leefomgeving. Als de kapvergunning in de huidige vorm wegvalt, mist de gemeente een adequaat instrumentarium om het groenbeleid vorm te geven en te sturen. Andere (planologische) instrumenten om bomen en groen te beschermen zijn onvoldoende concreet om juridisch en praktisch effectief te zijn. In veel gemeenten is het kapvergunningstelsel het enige instrument tot directe bescherming van landschap en bomen.
- *Integrale besluitvorming is zinvol wanneer het belang van bomen is meegewogen.*
De Bomenstichting heeft het initiatief van de Minister van VROM om verschillende vergunningen onder te brengen in één omgevingsvergunning toegejuicht. Deze integrale procedure is meer klantgericht. Bovendien zijn bij bouwplannen de bomen ter plaatse vanaf het eerste moment betrokken in de afweging. Uw huidige voorstel betekent het tegenovergestelde: wanneer een boom niet op een lijst staat, is er helemaal geen sprake van een integraal besluit. Elke vorm van een genuanceerde afweging is hierdoor bij voorbaat uitgesloten.

Naast bovenstaande punten willen we ook uw aandacht vestigen op de praktische bewaren van uw voorstel. In de meeste gemeenten staat het groen- en bomenbeleid nog in de kinderschoenen. Slechts 14% van de gemeenten heeft een redelijk tot goed bomenbeleid ('Kwaliteit Gemeentelijk Bomenbeleid' 2005). Geld en middelen zijn onvoldoende aanwezig om goede inventarisaties uit te voeren voor het samenstellen van lijsten met waardevolle bomen. Op dit moment zijn er al gemeenten die volgens de door u voorgestelde methode werken. Vaak werken zij met lijsten met een beperkt aantal individuele bomen. Zeker in gemeenten die geen bomen- of groenstructuurplan hebben (40% van de gemeenten, 2005)

is een dergelijke lijst volstrekt onvoldoende, omdat waardevolle (laan)structuren, plantsoenen, parken en groengebieden niet beschermd worden.

Dat de praktijk weerbarstig is, blijkt ook uit het feit dat de eerste gemeente al weer gestopt is het werken met een bomenlijst en de algemene kapverordening weer in het leven heeft geroepen. Het werken met de bomenlijst leverde te veel problemen op. Keer op keer verdwenen waardevolle bomen, met name in het buitengebied en op grote particuliere erven, omdat ze 'vergeten' bleken te zijn bij de inventarisatie.

Concluderend stellen wij dat een goed kapvergunningstelsel aan de volgende voorwaarden moet voldoen:

- Goede bescherming van bomen en daarmee van de kwaliteit van onze leefomgeving;
- Inspraakmogelijkheid voor burgers die recht doet aan hun betrokkenheid bij de leefomgeving;
- Een snelle en klantvriendelijke afhandeling, zonder overbodige regelgeving.

Als u bovenstaande drie voorwaarden als uitgangspunt neemt, dan leidt dit tot een goed afgewogen beleid. Dit in plaats van uw huidige voorstel dat enkel voorziet in het verminderen van de regeldruk voor bedrijven en voorbijgaat aan alle andere belangen die er zijn.

Er zijn twee manieren om de bescherming van bomen te regelen, namelijk door een algemeen kapverbod met uitzonderingen of door een kapverbod voor bomen op een lijst. Beide methoden worden nu toegepast. De Bomenstichting pleit ervoor dat gemeenten deze keuzemogelijkheid blijven houden. Per gemeente kan het namelijk verschillen welke methode het beste toegepast kan worden. Ook kan het binnen één gemeente wenselijk zijn om beide methoden toe te passen voor verschillende gebieden. De gemeente bepaalt dus zelf op welke wijze het kapvergunningstelsel wordt opgenomen in het stelsel van de omgevingsvergunning. Voor het slagen van het toepassen van bomenlijsten is het wel van groot belang dat er goede inventarisaties worden gemaakt, die niet alleen uitgaan van individuele bomen, maar ook van structuren en gebieden.

De Bomenstichting hoopt van harte dat u alsnog tot een meer genuanceerd standpunt komt inzake de kapvergunning en we zijn bereid om u daarin met onze expertise bij te staan.

Wij zien uw reactie op onze visie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

dr. ir. H.S.B.M. van Asperen
voorzitter

Ir. J.W.M. Langeveld
secretaris

cc. Mevrouw S.M. Dekker, Minister VROM
dr. C.P. Veerman, Minister LNV
drs. W.J. Deetman, voorzitter VNG
Leden van de vaste kamercommissie LNV, VROM en EZ